

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 3

«12» սեպտեմբեր 2023 թ.

ԱՍ/Բ-070 ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ (ՎՈԼԵՅԲՈԼ)-1
ԱՍ/Բ-071 ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ (ՎՈԼԵՅԲՈԼ)-2

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

/Դասից դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասից մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն և
սպորտային մարզումներ»

/դասից կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի ամբիոն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա/հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

Հեռակա- 3-րդ կուրս, 5-6-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Ա. Բարսեղյան, Ա. Բարսեղյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ - armbarseghyan1974@gmail.com

serjik.barseghyan@gmail.com

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
12.3.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	18
14.	Գնահատում.....	19
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	19
14.2.	Հարցաշար.....	20
14.3.	Գնահատման չափանիշներ.....	22
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	24

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ (ՎՈԼԵՅՖՈԼ)» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով 011401.09.6 «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակառողջված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. Առարկայական փաթեթը կարգավորում է «Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-ՎՈԼԵՅՖՈԼ» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարզական խաղերի տեսակներին, տեղին ու նշանակությանը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Վոլեյբոլ մարզախաղի միջոցներին, մեթոդներին, նրանց ազդեցությունների և կիրառման կարգին, Վոլեյբոլ խաղի առանձնահատկությունների մասին:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են ծանոթացել, սովորեցնել և ամրապնդել մարզախաղերի ծագման և զարգացման էտապներին, մարզախաղերի առանձին ձևերի վարժությունների կատարման տեխնիկային և տակտիկային, մրցումների կազմակերպման մեթոդոլոգիային, շարժողական ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽԱՂԵՄ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (ՎՈԼԵՅԲՈԼ) դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը **011401.09.6 «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային նարզումներ» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող մարդու անատոմիա, մարդու և ֆիզիկական դաստիարակության ֆիզիոլոգիա, տարիքային ֆիզիոլոգիա, դպրոցական և ֆիզդաստիարակության հիգիենա, կենսաքիմիա, ֆիտ և մեթոդիկա, մարզականիսաղեր-վոլեյբոլ, շարժական խաղեր, ֆուտբոլ, ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի պատմություն, մանկավարժություն, հոգեբանություն, ֆ/կ-ի և սպորտի հոգեբանություն, ֆ/կ-ի և սպորտի մանկավարժություն դասընթացներից:**

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-Վոլեյբոլ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ուսանողը պետք է իմանա.

- ✓ պատկերացում կկազմի վոլեյբոլի և նրա միջոցների վերաբերյալ,
- ✓ տեսա-գործնական պարապմունքներում Վոլեյբոլի վարժությունների ազդեցության ոլորտի մասին,
- ✓ տիրապետի վոլեյբոլի շարժումների ծագումնաբանությանը և հետագա զարգացմանը,
- ✓ կտիրապետեն վոլեյբոլի տարբեր համակարգերին,
- ✓ կտիրապետեն վոլեյբոլի վարժությունների գրառման և կիրառման կարգին,
- ✓ կկարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրառել ուսումնական, աշխատանքային գործընթացներում,
- ✓ ուսանողները կնախապատրաստվեն ապագա մանկավարժական աշխատանքային հմտություններին:

ուսանողը պետք է կարողանա.

Տիրապետի վոլեյբոլ վարժություններին, նրանց կատարման տեխնԳԿային,

Ընկալի ուսումնական խնդրի պահանջը,

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Պատկերացում կազմի ուսումնական խնդրի լուծման մեթոդին,

Կատարի ուսումնական խնդրի լուծման ձիշտ ընտրություն,

Ունակություն ձեռք բերի ուսումնական խնդրի կատարման և եզրահանգման վերաբերյալ:

ԱՍԱՆՈՂՔ պԵԽՈՐ Է ՄԻՋՐԱՎԵՏԻՒԹԻՒՆ

- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու,
  - նոր գաղափարներ առաջ քաշելու,
  - որակի մասին հոգացություն,
  - թիմում աշխատելու,
- զնահատման գործիքների կիրառելում և նախագիծ պլանավորելու իրականացնելու

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)ՀՆԴԻԱՆԻՐԱԼԿԱՆ ԿՈՄԱՎԵՏԵՆՑԻՋԻԱՆԵՐ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)`

- վերլուծության և համադրության կարողություն (ԳԿ -1),
- կազմակերպչական կարողություն (պլանավորում, կազմակերպում, ղեկավարում, վերահսկում) (ԳԿ-2),
- հենքային ընդիանուր գիտելիքների տիրապետում (ԳԿ - 3),
- պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն (ԳԿ - 4),
- համակարգչային տարրական հմտություններ (ԳԿ - 5),
- տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) (ԳԿ - 6),
- որոշումներ կայացնելու կարողություն (ԳԿ - 7),

ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԿՈՄԱՎԵՏԵՆՑԻՋԻԱՆԵՐ (ՀԳԿ)`

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ -1),
- հետազոտական կարողություն (ՀԳԿ -2),
- ուսումնառության կարողություն (ՀԳԿ -3),
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն (ՀԳԿ -4),
- ինքնուրույն աշխատելու կարողություն (ՀԳԿ -5),
- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու (ՀԳԿ -6),
- տրամաբանական նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ՀԳԿ -7),
- որակի մասին հոգացություն (ՀԳԿ -8),

- թիմում աշխատելու(ՀԳԿ -9),
- գնահատման գործիքների կիրառելու(ՀԳԿ -10),
- նախազիծ պլանավորելու և իրականացնելու(ՀԳԿ -11),

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- Բնական, ճշգրիտ և հիմնարար գիտությունների և այլ առարկաների, առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն (ԱԿ -1),
- ծանոթ լինի ժամանակակից վոլեյբոլի հիմնախնդիրներին և հայեցակարգերին, (ԱԿ -2),
- տիրապետի ընդհանուր վոլեյբոլի հիմնական բաժիններին (ԱԿ -3),,
- տեղեկացված լինի վոլեյբոլի ժամանակակից տեխնոլոգիաներին, բնագավառի նորություններին, գիտական նվաճումներին (ԱԿ -4),
- իմանա վոլեյբոլի վարժությունների կիրառման մեխանիզմը և ձևակերպման տեխնոլոգիաները (ԱԿ -5),
- իմանա տարիքային և շարժողական առանձնահատկությունները (ԱԿ -6),
- տիրապետի հիմնական շարժողական ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին (ԱԿ -7),
- ծանոթ լինի ֆիզիկական կուտուրայի և սպորտի ժամանակակից հայեցակարգերին (ԱԿ -8),
- տիրապետի ինֆորմացիայի հավաքման, պահպանման և մշակման համակարգչային մեթոդներին (ԱԿ -9),
- վերլուծման և գնահատման կարողություններ (ԱԿ -10),
- մանկավարժական իրավիճակներն ու գործընթացները ըմբռնելու և օբյեկտիվ գնահատելու կարողություն(ԱԿ -11),
- ծագած տարածայնությունները լուծելու կարողություն (ԱԿ -12),
- այլ անձանց հետ փոխգործակցելու, կողեկտիվում նրանց հետ հաղորդակցվելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու կարողություն(ԱԿ -13),
- մասնագիտական հարցերի շրջանակներում ընդունելի որոշումների հասնելու նպատակով բանակցություններ վարելու կարողություն (ԱԿ -14):

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

³Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է

«Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-Վոլեյբոլ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում նաև մագիստրատուրայում կրթությունը շարունակելու, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/ 90Ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	
	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ
Դասախոսություն	10	14
Գործնական աշխատանք	38	38
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	34	38
Ընդամենը	90	90
Ընդամենը		180
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ընթացիկ քննություն քննություն)	ընթացիկ քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- Դասախոսությունը դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի

շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

առջև ուրվագծվող զիտական մի ձանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել զիտական զրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացարանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոտության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոտությանը ներկայանապես առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսի կարողանամասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական դեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրնոների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական զիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
  - **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, զիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական դեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական դեկավարության:
- Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵:

- **Ուժեքաս** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի եռթյունը՝ եենվելով զրական աղբյուրների վրա (դասագրեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Վլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համարումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ զիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ գրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների զիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացրումներ կատարել:

- 8. Դասավանդման մեթոդներներն են⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:**
- 9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/hետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:**

---

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Պատմատպալումն	Անվանական մասնակիություն	Գործադրություն	Մասնակիություն	Ժամանակակից դիրքություն
I կիսամյակ						
1	Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը	2		2		2
2	Վոլեյբոլի զարգացման պատմությունը Հայաստանում			4		2
3	Վոլեյբոլի կանոնները և մցանակարությունը	2		4		2
4	Վոլեյբոլի խաղի բովանդակությունը բնութագիրը			4		4
5	Տեղաշարժերի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները			4		4
6	Վոլեյբոլի խաղի պաշտպանական գոծորությունների տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	2		4		4
7	Հարձակողական հարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները			4		4
8	Գնդակի փոխանցումների տեխնիկայի ուսուցումը, դասավանդման մեթոդները	2		4		4
9	Գնդակի ընդունում տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները			4		4
10	Սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	2		4		4
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10		38		34

II կիսամյակ

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

1	Վոլեյբոլը օլիմպիական խաղերում	2		2		2
2	Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը	2		4		4
3	Վոլեյբոլ խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը	2		4		4
4	Վոլեյբոլ խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը	2		4		4
5	Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	2		4		4
6	Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	2		4		4
7	Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելադործում	2		4		4
8	Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ			4		4
9	Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ			4		4
10	Երկկողմանի խաղի ուսուցում			4		4
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		14		38		38

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ռ. Զաքարյան, Ս. Խաչիկյան «ՎՈԼԵՅԲՈԼ», Երևան	2005 թ.
2.	Ю. Н. Клещев, А. Г. Айриянц, «Волейбол», Москва	1988 թ.
3.	М. В. Савин, А. В. Беляев, «Волейбол» Москва	2009 թ.
4.	Ю. Д. Железняк, Ю. Н. Портнов, «Спортивные игры», Москва, «Академия»	2012 թ.
5.	Б. Д. Ковалев, «Спортивные игры», Москва, «Просвещение»	1988 թ.
6.	В. А. Кудряшов, «Спортивные игры волейбол», высшая школа, Москва	1968 թ.

7.	Ֆ. Գ. Ղազարյան «Սպորտային պատրաստության տեսություն և մեթոդիկա», Երևան	2011 թ.
8.	Ֆ. Գ. Ղազարյան «Դպրոցականների շարժողական հատկությունների մշակման առանձնահատկությունները ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին», Երևան, «Լույս»	1981 թ.

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)

1.	П. А. Чумаков, «Спортивные игры» ФиС, Москва	1966 г
2.	Л. Н. Слупский, «Волейбол игра связующего», Москва	1984 г
3.	Л. Г. Фурманов, «Юный волейболист» Москва	1984 г

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.	https://bookz.ru/authors/stanislav-mahov/voleibol_165.html	2016 թ
2.	https://bookz.ru/authors/larisa-bulikina/voleibol_268.html	2015 թ
3.	https://bookz.ru/authors/konstantin-markov/tehnika_241.html	2008 թ
4.	https://www.kodges.ru/fizra/425441-voleybol.-enciklopediya.html	2016 թ
5.	https://effenergy.ru/hy/running/kratkaya-informaciya-o-voleibole-voleibol-istoriya-proishozhdeniya.html	2015 թ

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
-----	------	-----------------------	-----------	----------------------------

III կուրս, I-II կիսամյակ

1.	Վոլեյբոլ օլիմպիական խաղերում	Ծանոթացնել օլիմպիական գաղափարախոսություններին:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6, 7, 8
----	------------------------------	--	---	--

⁹ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը	Ծանոթացնել ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականության ընդունակությունների դաստիրակման գործնոացին	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
3.	Վոլեյբոլի խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը	Ծանոթացնել խաղացողների անհատական և կոլեկտիվ գործողությունների եղանակներին ու ձևերին:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
4.	Վոլեյբոլի խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը	Մրցումների անցկացման կարգը և կանոնները:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
5.	Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	Ճիշտ ելման դիրքի ընդունում՝ տարբեր տեխնիկական հնարքներ կատարելիս, տեխնիկական հնարքների ուսուցման հաջորդականության պահպանում:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
6.	Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	Հարձակողական հարվածների ուսուցում, սկզբնահարվածի տարբերեղանակների կատարելագործում:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
7.	Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելագործում	Շրջափակում, խմբայինքով, հարձակողական հարվածի ընդունում և փոխանցում:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	<i>Թեսմա</i>	<i>Ուսումնասիրվող հարցեր</i>	<i>Ծամաքանակ</i>	<i>Մասնակիություն</i>	<i>Գրականություն¹⁰</i>
III կուրս, I-II կիսամյակ					
1.	Վոլեյբոլը օլիմպիական խաղերում	Ծանոթացնել օլիմպիական գաղափարախոսություններին:	2	Միավորային զնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը	Ծանոթացնել ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականության ընդունակությունների դաստիրակաման գործնոցին	4	Միավորային զնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Վոլեյբոլի խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը	Ծանոթացնել խաղացողների անհատական և կոլեկտիվ գործողությունների եղանակներին ու ձևերին:	4	Միավորային զնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Վոլեյբոլի խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը	Մրցումների անցկացման կարգը և կանոնները:	4	Միավորային զնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելցործում	Ճիշտ ելման դիրքի ընդունում՝ տարբեր տեխնիկական հնարքներ կատարելիս, տեխնիկական	4	Միավորային զնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

¹⁰ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		հնարքների ուսուցման հաջորդականության պահպանում:		
6.	Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	Հարձակողական հարվածների ուսուցում, սկզբնահարվածի տարբերեղանակների կատարելագործում:	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում: ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
7.	Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելագործում	Շրջափակում, խմբայինքով, հարձակողական հարվածի ընդունում և փոխանցում:	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում: ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ հարձակման ժամանակ :	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում: ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
9.	Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ պաշտպանության ժամանակ:	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում: ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
10.	Երկկողմանի խաղի ուսուցում	Երկկողմանի խաղ վոլեյբոլի կանոններով, խաղի ուսուցման ձևերի և մեթոդների կիրառում դպրոցի դասի ժամանակ	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում: ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
III կուրս, II կիսամյակ						
1.	Վոլեյբոլը օլիմպիական խաղերում	Ծանոթացնել օլիմպիազմի գաղափարախոսություններին:	<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>	Մեպտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Վոլեյբոլստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը	Ծանոթացնել ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականության ընդունակությունների դաստիրակման գործնոացին	<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Հոկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Վոլեյբոլ խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը	Ծանոթացնել խաղացողների անհատական և կոլեկտիվ գործողությունների եղանակներին ու ձևերին:	<u>Զեկույց</u>	Նոյեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Վոլեյբոլ խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը	Մրցումների անցկացման կարգը և կանոնները:	<u>Հարցազրույց</u>	Դեկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելզործում	Ճիշտ ելման դիրքի ընդունում՝ տարբեր տեխնիկական հնարքներ կատարելիս, տեխնիկական հնարքների ուսուցման հաջորդականության պահպանում:	<u>Ուժերատ</u>	Մեպտեմբեր	Գրավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

6.	Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	Հարձակողական հարվածների ուսուցում, սկզբնահարվածի տարբերեղանակների կատարելագործում:	<u>Էնթուրույն աշխատանքի համացանցում</u>	Հոկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
7.	Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելագործում	Շրջափակում, խմբայինբլոկ, հարձակողական հարվածի ընդունում և փոխանցում:	<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Նոյեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ հարձակման ժամանակ :	<u>Զեկույց</u>	Դեկտեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
9.	Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ պաշտպանության ժամանակ:	<u>Հարցազրույց</u>	Նոյեմբեր	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
10.	Երկկողմանի խաղի ուսուցում	Երկկողմանի խաղ վլույքովի կանոններով, խաղի ուսուցման ձևերի և մեթոդների կիրառում դպրոցի դասի ժամանակ	<u>Ուժերատ</u>	Դեկտեմբեր	Գրավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ուսուրսի անվանումը	Ուսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումումնազիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում:

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Սարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	Մարզասրահ, հանդերձարաններ, մարզական հանդերձանք, գնդակներ, ցանց:
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկաման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաշափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգաքննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաքննություններ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է՝

1-ին կիսամյակում 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 40 միավոր:

2-րդ կիսամյակում 2 ընթացիկ քննություն՝ մինչև 40 միավոր:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 1 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

¹⁴«Կանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁵

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Մարզական խաղեր առարկան և խնդիրները:
2. Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը:
3. Վոլեյբոլի զարգացումը Հայաստանում:
4. Մարզախաղերը դպրոցի ծրագրում:
5. Դասի անցկացման ձևերը:
6. Ֆիզիկական ծանրաբեռնվածությունը մարզախաղերին :
7. Դպրոցի վոլեյբոլի խմբերի պարապմունքների բովանդակությունը և կազմակերպումը:
8. Խաղի տեխնիկան հնարքների դասակարգումը և վերլուծությունը:
9. Խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը:
- 10.Տեխնիկայի բնութագիրը և տեղաշարժերի ուսուցման մեթոդիկան:
11. Սկզբնահատվածի դասակարգումը և ուսուցման մեթոդիկան:
12. Փոխանցումների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
13. Հարձակողական հարվածների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
14. Հարձակողական հարվածների տարբերակը և իրազործումը :
15. Գնդակի ընդունման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
16. Շրջափակման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
17. Պաշտպանության տեխնիկայի բնութագիրը:
18. Հարձակման տեխնիկայի բնութագիրը:
19. Խաղացողների համագործակցությունը հարձակման ժամանակ:
20. Խաղացողների համագործակցությունը պաշտպանության ժամանակ:
21. Խաղացողների գործունությունը խաղահրապարակում առանց գնդակի:
22. Խաղացողները խաղահրապարակում գնդակով:
23. Վոլեյբոլից մրցումների անցկացումը և կազմակերպումը:

¹⁵ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

24. Խաղացողների դասավորությունը խաղահրապարակում:
25. Խաղացողների պատրաստականությունը խաղահրապարակում:
26. Պարապմունքների և մրցումների կահավորումը և գույքը:
27. Անհատական գործողությունները հարձակման ժամանակ:
28. Խմբակային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
29. Թիմային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
30. Անհատական գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
31. Խմբակային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
32. Թիմային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
33. Խաղահրապարակի չափերը, մարզական հանդերձանքը և գույքը վոլեյբոլում:

Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում 1-ին կիսամյակ

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Մարզական խաղեր վոլեյբոլ առարկան և խնդիրները:
2. Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը:
3. Վոլեյբոլի զարգացումը Հայաստանում:
4. Մարզախաղերը դպրոցի ծրագրում:
5. Դասի անցկացման ձևերը:
6. Ֆիզիկական ծանրաբեռնվածությունը մարզախաղերին :
7. Դպրոցի վոլեյբոլի խմբերի պարապմունքների բովանդակությունը և կազմակերպումը:
8. Խաղի տեխնիկան հնարքների դասակարգումը և վերլուծությունը:
9. Խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը:
10. Տեխնիկայի բնութագիրը և տեղաշարժերի ուսուցման մեթոդիկան:
11. Սկզբնահատվածի դասակարգումը և ուսուցման մեթոդիկան:
12. Փոխանցումների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
13. Հարձակողական հարվածների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
14. Հարձակողական հարվածների տարբերակը և իրագործումը :
15. Գնդակի ընդունման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:

16. Շրջափակման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն 2-րդ կիսամյակ

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Պաշտպանության տեխնիկայի բնութագիրը:
2. Հարձակման տեխնիկայի բնութագիրը:
3. Խաղացողների համագործակցությունը հարձակման ժամանակ:
4. Խաղացողների համագործակցությունը պաշտպանության ժամանակ:
5. Խաղացողների գործունությունը խաղահրապարակում առանց գնդակի:
6. Վոլեյբոլից մրցումների անցկացումը և կազմակերպումը:
7. Խաղացողների դասավորությունը խաղահրապարակում:
8. Խաղացողների պատրաստականությունը խաղահրապարակում:
9. Պարապմունքների և մրցումների կահավորումը և գույքը:
10. Անհատական գործողությունները հարձակման ժամանակ:
11. Խմբակային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
12. Թիմային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
13. Անհատական գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
14. Խմբակային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
15. Թիմային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
16. Խաղահրապարակի չափերը, մարզական հանդերձանքը և գույքը վոլեյբոլում:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները –բանավոր:
- Գործնական աշխատանքները – բանավոր:

1-ին կիսամյակ – 3 կրեդիտ - 4 ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր)/բանավոր:

2-րդ կիսամյակ – 4 կրեդիտ – 4 ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր)/բանավոր:

- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՍՏԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

**Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

**Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն
և սպորտային մարզումներ»**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/Բ-066- Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա /Վոլեյբոլ/ -1 ԱՍ/Բ-067- Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա /Վոլեյբոլ/ -2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	108	Դասախոսություն	16/14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	40/38
	Ինքնուրույն		34/38	
	Ընդամենը		180	
Ստուգման ձևը	Ստուգարք, ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-Վոլեյբոլ՝ առարկայի դասավանդման հիմնական նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարզական խաղերի տեսակներին, մարզական խաղերի տերն ու նշանակությունը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Մարզախաղերի ծագման և զարգացման էտապներին, մարզախաղերի առանձին ձևերի վարժությունների կատարման տեխնիկային և տակտիկային, մրցումների կազմակերպման մեթոդոլոգիային, շարժողական ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> • պատկերացում կկազմի վոլեյբոլի և նրա միջոցների վերաբերյալ			

	<ul style="list-style-type: none"> • տեսա-գործնական պարապմունքներում վոլեյբոլի վարժությունների ազդեցության ոլորտի մասին, • տիրապետի վոլեյբոլի շարժումների ծագումնաբանությանը և հետագա զարգացմանը, • կտիրապետեն վոլեյբոլի տարբեր համակարգերին, • կտիրապետեն վոլեյբոլի վարժությունների գրառման և կիրառման կարգին, • կկարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրառել ուսումնական, աշխատանքային գործընթացներում, • ուսանողները կնախապատրաստվեն ապագա մանկավարժական աշխատանքային հմտություններին: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետի վոլեյբոլի վարժություններին, նրանց կատարման տեխնիկային, • Ընկալի ուսումնական խնդրի պահանջը, • Պատկերացում կազմի ուսումնական խնդրի լուծման մեթոդին, • Կատարի ուսումնական խնդրի լուծման ձիշտ ընտրություն, • Ունակություն ձեռք բերի ուսումնական խնդրի կատարման և եզրահանգման վերաբերյալ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու, • նոր գաղափարներ առաջ քաշելու, • որակի մասին հոգացություն, • թիմում աշխատելու, • գնահատման գործիքների կիրառելում և նախագիծ պլանավորելու իրականացնելու
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>1-ին կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը 2. Վոլեյբոլի զարգացման պատմությունը Հայաստանում

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Վոլեյբոլի կանոնները և մցավարությունը 4. Վոլեյբոլ խաղի բովանդակությունը բնութագիրը 5. Տեղաշարժերի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 6. Վոլեյբոլ խաղի պաշտպանական գոծողությունների տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 7. Հարձակողական հարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 8. Գնդակի փոխանցումների տեխնիկայի ուսուցումը, դասավանդման մեթոդները 9. Գնդակի ընդունում տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 10. Սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները <p>2-րդ կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վոլեյբոլը օլիմպիադան խաղերում 2. Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը 3. Վոլերբոլ խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը 4. Վոլեյբոլ խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը 5. Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելազործում 6. Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելազործում 7. Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելազործում 8. Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ 9. Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ 10. Երկկողմանի խաղի ուսուցում
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)` առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդրակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A ⁺
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A ⁻
«Լավ» (4)	81-85	B ⁺
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B ⁻
«Բավարար» (3)	67-70	C ⁺
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	40-61	C ⁻
«Անբավարար»	0-39	D
«Ստուգված»	40-100	S
«Չստուգված»	0-39	U

Պարտադիր –

1. Ռ. Զաքարյան, Ս. Խաչիկյան «ՎՈԼԵՅԲՈԼ», Երևան
2. Ю. Н. Клещев, А. Г. Айриянц, «Волейбол», Москва
3. М. В. Савин, А. В. Беляев, «Волейбол» Москва
4. Ю. Д. Железняк, Ю. Н. Портнов, «Спортивные игры», Москва, «Академия»
5. Б. Д. Ковалев, «Спортивные игры», Москва, «Просвещение»

Գրականություն

	6. В. А. Кудряшов, «Спортивные игры волейбол», высшая школа, Москва 7. Ֆ. Գ. Ղազարյան «Սպորտային պատրաստության տեսություն և մեթոդիկա», Երևան 8. Ֆ. Գ. Ղազարյան «Դպրոցականների շարժողական հաստվությունների մշակման առանձնահատկությունները ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին», Երևան, «Լույս»

Լրացուցիչ-

- 1. П. А. Чумаков, « Спортивные игры» ФиС, Москва
- 2. Л. Н. Слупслий, «Волейбол игра связующего», Москва
- 3. Л. Г. Фурманов , «Юный волейболист» Москва